

Carolina Ask, guide i Uppåkra, berättar om grävjobbarnas senaste upptäckt; en gravkammare från stenåldern. Tjugo personer finns i publiken under tisdagens första guidade visning. Denna veckan är den sista på ett tag med guidade turer i området. I september återkommer de dagliga visningarna.

FOTO: HENRIK TOFFT

Gravkammare vidgar Uppåkras historia

■ ARKEOLOGI. Stenåldersfynd sommarens sensation

UPPÅKRA
En gravkammare från stenåldern är sommarens mest sensationella fynd i Uppåkra.

- Tre personer har legat begravda här, berättar guiden Carolina Ask för tjugo åhörare på en av tisdagens visningar.

Det är egentligen järnåldersrelaterade fynd som arkeologerna letar efter i jakten på fler pusselbitar om det politiska och religiösa maktcentret som Uppåkra utgjort under många hundra år.

Med hjälp av ny teknisk skannade under våren ett österrikiskt forskarteam igenom området. De fann då något intressant i närhe-

ten av kyrkan, alldeles intill kyrkparkeringen. Den ekolodslänkande tekniken visade en cirkelformad struktur med en rektangulär yta i mitten. Det tycktes rimligt att det hade varit mänsklig aktivitet på platsen.

Grävningarna blev intensiva och efter ett tag framgick det med all önskvärd tydlighet att det handlade om en gravkammare. Men inte från järnåldern utan från stenåldern.

Ett kranium hittades och det är nu i händerna på konservatorer och osteologer, skelettexperter. En tidsbestämning av personen kommer i vinter. Hypotesen än så länge är att

skelettfyndet är från mellan 2 300 och 2 800 f. Kr.

- Kraniet är från en ung vuxen individ, säger Carolina Ask.

Hon berättar också att mjölkttänder från två personer har grävts fram. Hurålderna de två barnen är samtida med den unga vuxna personen är ännu oklart.

- Graven har blivit plundrad, troligen under 1700- eller 1800-talet, fortsätter Carolina Ask.

Fick de med sig något?, undrar någon i publiken.

- Yxor och annat har hittats i stenåldersgravar, men inget sådant har hittats här så det är möjligt att det tagits, säger Carolina Ask.

Hon avrundar dagens första guidade visning. Under en dryg timme har publiken fått lära sig inte bara om det senaste fyndet utan om hur grävarbetet på platsen utvecklats under åren, vilka nyckelfynd som har gjorts och varför forskarna kunnat komma fram till att Uppåkra varit ett sådant betydande boplatsoområde under så många år. Alla fynd som gjorts finns på Historiska museet i Lund.

- Dit måste vi ju nu, säger Thomas Lennartsson som tillsammans med hustrun Siv cyklat från Malmö.

- Mycket bra, summerar Thomas Lennartsson sin upplevelse.

Henrik Tofft